

ISSN: 3060-4613

MAKTABGACHA
VA MAKTAB
TA'LIMI VAZIRLIGI

O'zbekiston
Milliy Pedagogika
Universiteti

No5(3)
2026

- 13.00.00 Pedagogika fanlari
- 13.00.01 Pedagogika nazariyasi. Pedagogik ta'limotlar tarixi
- 13.00.02 Ta'lim va tarbiya nazariyasi va metodikasi (sohalar bo'yicha)
- 13.00.03 Maxsus pedagogika
- 13.00.04 Jismoniy tarbiya va sport mashg'ulotlari nazariyasi va metodikasi
- 13.00.05 Kasb-hunar ta'limi nazariyasi va metodikasi
- 13.00.06 Elektron ta'lim nazariyasi va metodikasi (ta'lim sohaları va bosqichlari bo'yicha)
- 13.00.07 Ta'limda menejment
- 13.00.08 Maktabgacha ta'lim va tarbiya nazariyasi va metodikasi
- 13.00.09 Ijtimoiy pedagogika
- 07.00.00 Tarix fanlari
- 19.00.00 Psixologiya fanlari
- 01.00.00 Fizika-matematika fanlari
- 02.00.00 Kimyo fanlari
- 03.00.00 Biologiya fanlari
- 09.00.00 Falsafa fanlari
- 10.00.00 Filologiya fanlari
- 11.00.00 Geografiya fanlari

M

AKTABGACHA VA AKTAB TA'LIMI

Pedagogika, psixologiya fanlariga ixtisoslashgan ilmiy jurnal

MAKTABGACHA VA MAKTAB TA'LIMI

Elektron nashr. 460 sahifa,
1-may, 2026-yil.

BOSH MUHARRIR:

Karimova E'zoza Gapijanovna – O'zbekiston Respublikasi Maktabgacha va maktab ta'limi vaziri

BOSH MUHARRIR O'RINBOSARI:

Ibragimova Gulsanam Ne'matovna – Pedagogika fanlari doktori, professor

TAHRIRIYAT KENGASHI A'ZOLARI

Ibragimov X.I. – pedagogika fanlari doktori, akademik
Shoumarov G'.B. – psixologiya fanlari doktori, akademik
Qirg'izboyev A.K. – Tarix fanlari doktori, professor
Jamoldinova O.R. – pedagogika fanlari doktori, professor
Sharipov Sh.S. – pedagogika fanlari doktori, professor
Shermuhhammadov B.Sh. – pedagogika fanlari doktori, professor
Ma'murov B.B. – pedagogika fanlari doktori, professor
Madraximova F.R. – pedagogika fanlari doktori, professor
Kalonov M.B. – iqtisodiyot fanlari doktori, professor
Nabiyev D.X. – iqtisodiyot fanlari doktori, professor
Qo'ldoshev Q. M. – iqtisodiyot fanlari doktori, professor
Ikramxanova F.I. – filologiya fanlari doktori, professor
Ismagilova F.S. – psixologiya fanlari doktori, professor (Rossiya)
Stoyuxina N.Yu. – psixologiya fanlari nomzodi, dotsent (Rossiya)
Magauova A.S. – pedagogika fanlari doktori, professor (Qozog'iston)
Rejep O'zyurek – psixologiya fanlari doktori, professor (Turkiya)
Wookyu Cha – Koreya milliy ta'lim universiteti rektori (Koreya)
Polonnikov A.A. – psixologiya fanlari nomzodi, dotsent (Belarus)
Mizayeva F. O. – Pedagogika fanlari doktori, dotsent
Baybayeva M.X. – pedagogika fanlari doktori, professor
Muxsiyeva A.T. – pedagogika fanlari doktori, professor
Aliyev B. – falsafa fanlari doktori, professor
Abdullayeva N. Sh. – Pedagogika fanlari doktori (DSc), professor
Doniyorov S. M. – “Yangi O'zbekiston” va “Pravda Vostoka” gazetalari tahririyati DM bosh muharriri, O'zbekiston Respublikasida xizmat ko'rsatgan jurnalist, filologiya fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent
G'afurov D. O. – falsafa fanlari doktori (PhD)
Shomurodov R.T. – iqtisodiyot fanlari nomzodi (PhD), dotsent
Mirzayeva F. O. – pedagogika fanlari doktori (DSc), dotsent
Jalilova S.X. – psixologiya fanlari nomzodi (PhD), dotsent
Bafayev M.M. – psixologiya fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent
Usmonova D.I. – Samarqand iqtisodiyot va servis institute dotsenti
Saifnazarov I. – falsafa fanlari doktori, professor
Nematov Sh.E. – pedagogika fanlari nomzodi (PhD)
Tillashayxova X.A. – psixologiya fanlari nomzodi (PhD), dotsent
Yuldasheva F.I. – pedagogika fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent
Yuldasheva D.B. – filologiya fanlari bo'yicha falsafa (PhD) doktori, dotsent
Tangriyev A. T. – Toshkent davlat iqtisodiyot universiteti kafedra professori
Ashurov R. R. – psixologiya fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent
Panjiyev M. A. – Qashqadaryo viloyati Maktabgacha va maktab ta'limi boshqarmasi boshlig'ining birinchi o'rinbosari
Xudayberganov N. A. – Xorazm Ma'mun akademiyasi Tabiiy fanlar bo'limining katta ilmiy xodimi, biologiya fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)
Vaxobov Anvar Abdusattor o'g'li – Pedagogika fanlari bo'yicha falsafa doktori, dotsent

Muassis: “Tadbirkor va ishbilarmon” MChJ

Hamkorlarimiz: O'zbekiston Respublikasi Maktabgacha va maktab ta'limi vazirligi, O'zbekiston milliy pedagogika universiteti

EDITOR-IN-CHIEF:

Karimova E'zoza Gapirzhanovna – Minister of Perschool and School Education of the Republic of Uzbekistan

DEPUTY EDITOR-IN-CHIEF:

Ibragimova Gulsanam Ne'matovna – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

EDITORIAL BOARD MEMBERS:

Ibragimov X.I. – Doctor of Pedagogical Sciences, Academician

Shoumarov G. B. – Doctor of Psychological Sciences, Academician

Qirg'izboyev A. K. – Doctor of Historical Sciences, Professor

Jamoldinova O.R. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

Sharipov Sh.S. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

Shermuhhammadov B.Sh. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

Ma'murov B.B. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

Madraximova F.R. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

Kalonov M.B. – Doctor of Economic Sciences, Professor

Nabiyev D.X. – Doctor of Economic Sciences, Professor

Koldoshev K. M. – Doctor of Economic Sciences, Professor

Ikramxanova F.I. – Doctor of Philological Sciences, Professor

Ismagilova F.S. – Doctor of Psychological Sciences, Professor (Russia)

Stoyuxina N.Yu. – Candidate of Psychological Sciences (PhD), Associate Professor (Russia)

Magauova A.S. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor (Kazakhstan)

Rejep O'zyurek – Doctor of Psychological Sciences, Professor (Turkey)

Wookyu Cha – President of the National University of Education, Korea (South Korea)

Polonnikov A.A. – Candidate of Psychological Sciences (PhD), Associate Professor (Belarus)

Mizayeva F. O. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

Baybayeva M.X. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

Muxsiyeva A.T. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

Aliyev B. – Doctor of philosophy, professor

Abdullayeva N. Sh. – Doctor of Pedagogical Sciences (DSc), Professor

Doniyorov S. M. – Editor-in-Chief of the DM Editorial Office of the newspapers “Yangi O'zbekiston” and “Pravda Vostoka”, Honored Journalist of the Republic of Uzbekistan, Doctor of Philosophy (PhD) in Philology, Associate Professor

Gafurov D. O. – Doctor of Philosophy (PhD)

Shomurodov R.T. – Candidate of Economic Sciences (PhD), Associate Professor

Mirzayeva F. O. – Doctor of Pedagogical Sciences (DSc), Associate Professor

Jalilova S.X. – Candidate of Psychological Sciences (PhD), Associate Professor

Bafayev M.M. – Doctor of Philosophy in Psychological Sciences (PhD), Associate Professor

Usmonova D.I. – Associate Professor, Samarkand Institute of Economics and Service

Saifnazarov I. – Doctor of philosophy, professor

Nematov Sh.E. – Candidate of Pedagogical Sciences (PhD)

Tillashayxova X.A. – Candidate of Psychological Sciences (PhD), Associate Professor

Yuldasheva F.I. – Doctor of Philosophy in Pedagogical Sciences (PhD), Associate Professor

Yuldasheva D.B. – Doctor of Philosophy (PhD) in Philological Sciences, Associate Professor

Tangriyev A.T. – is a professor of Tashkent State University of Economics

Ashurov R. R. – Doctor of Philosophy (PhD) in Psychology, Associate Professor

Panjiyev M. A. – First Deputy Head of the Department of Preschool and School Education of the Kashkadarya Region

Khudaiberganov N. A. – Senior Researcher of the Department of Natural Sciences of the Khorezm Mamun

Academy, Doctor of Philosophy (PhD) in Biological Sciences

Vakhobov Anvar Abdusattor oglu – Doctor of Philosophy in Pedagogical Sciences, Associate Professor

“Maktabgacha va maktab ta'limi” jurnali O'zbekiston Respublikasi Oliy attestatsiya komissiyasining quyidagi qarorlariga asosan pedagogika va psixologiya fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD) hamda fan doktori (DSc) ilmiy darajasiga talabgorlarning dissertatsiyalaridagi asosiy ilmiy natijalarni chop etish uchun milliy ilmiy nashrlar ro'yxatiga kiritilgan:

Pedagogika fanlari bo'yicha: OAK Kengashi tavsiyasi (26.08.2024-y., №11-05-4381/01) asosida:

- Ekspert kengashi (29.10.2024-y., №10)
- Rayosat qarori (31.10.2024-y., №363/5)

Psixologiya fanlari bo'yicha: Toshkent davlat pedagogika universiteti murojaatiga asosan OAK tavsiyasi (24.04.2025-y., №11-05-2566/01):

- Ekspert kengashi (25.05.2025-y., №10)
- Rayosat qarori (08.05.2025-y., №370/5)

“Maktabgacha va maktab ta'limi”
jurnali

26.09.2023-yildan

O'zbekiston Respublikasi Prezidenti
Administratsiyasi huzuridagi Axborot
va ommaviy kommunikatsiyalar
agentligi tomonidan **№C-5669363**
reyestr raqami tartibi bo'yicha
ro'yxatdan o'tkazilgan.

Litsenziya raqami: **№136361**

MUNDARIJA

Bo'lajak chet tili o'qituvchilarining innovatsion pedagogik kompetentligini rivojlantirish mexanizmi	10
<i>Mirzaraxonova Maftuna Ibroximjon qizi</i>	
Elementlarini integratsiya qilish: nazariy va amaliy yondashuv	13
<i>Ne'matov Karimjon Shavkat o'g'li</i>	
O'qish savodxonligi darslarida kitobxonlik kompetensiyasini rivojlantirishning innovatsion yondashuvlari ...	19
<i>Mahmudova Shoira Shavkat qizi</i>	
O'zbek milliy musiqasi asosida talablarda estetik did va ijro madaniyatini rivojlantirish metodikasi.....	25
<i>Gadoyeva Muborak Jumaqulovna</i>	
O'quvchilarning yozuv kompetensiyasini baholash mezonlarini takomillashtirish masalalari.....	30
<i>Abdurashidova Xafiza Abdurashidovna</i>	
Xurshid Do'st Muhammad qissalarida rivoyatchi strategiyasi.....	34
<i>Uzoqova Nargiza Yuldosh qizi</i>	
Boshlang'ich sinf o'quvchilarida tanqidiy fikrlashni shakllantirishda innovatsion texnologiyalarining ahamiyati	37
<i>Eshpulatov Shakir Nabiyevich, Ahrorova Ozoda Amriddinovna</i>	
"Xonada o'simliklarni o'stirish" intellekt xaritasi (Mind Map) yordamida o'quvchilarda ekologik tarbiya va ijodiy fikrlash ko'nikmalarini rivojlantirish	41
<i>G'aniyev Abduqahhor Gadoyevich</i>	
Bo'lajak o'qituvchilarning kasbiy kompetentligini rivojlantirishda amaliy mashg'ulotlarning tashkiliy-pedagogik jihatlari.....	46
<i>Joldasov Ixtiyor Suyundikovich</i>	
Boshlang'ich sinflarda iqtisodiy tarbiyani shakllantirishning zamonaviy pedagogik texnologiyalari	50
<i>N. Asadov</i>	
Bo'lajak pedagoglarni tayyorlashda kreativ kompetentlik va kasbiy muvaffaqiyat o'rtasidagi bog'liqlik mezonlari.....	53
<i>G. Xamidova</i>	
Gamifikatsiya elementlarining bakalavr talabalarini raqamli resurs yaratishga motivatsiyasiga ta'siri	56
<i>Maxkamova Dilshodaxon Xabibjon qizi</i>	
The Influence of Family Parenting Style on the Formation of Primary School Students' Personality	59
<i>Berdiyeva Mohloroyim Mirzohid qizi</i>	
Noto'liq oilalardagi onalarning tarbiyaviy uslublari va farzandlarining ijtimoiy-psixologik moslashuvi (O'zbekiston namunasida).....	64
<i>Ismoiljonov Ravshan Baxtiyor o'g'li</i>	
Raqamli pedagogika sharoitida interfaol ta'lim metodlari asosida bo'lajak o'qituvchilarning kasbiy kompetentligini shakllantirish.....	69
<i>Jumaniyozova Donoxon Olimboyevna, Bekmuratova Muhayyo Uralbayevna</i>	
Matematika ta'limida axborot-kommunikatsiya texnologiyalaridan foydalanishning metodik asoslari.....	73
<i>Mirzayeva Shahlo, Qodirova Muattar Ithom qizi, Rovshanova Yulduz Shovkat qizi</i>	
O'qishga motivatsiya tushunchasi uning nazariy-psixologik tahlili.....	77
<i>Azimova Rushana Zokirjon qizi</i>	
Oliy ta'lim talabalarida akademik prokrastinatsiyaning prediktorlari: akademik motivatsiya, umid va shaxs xususiyatlari	81
<i>Shodiboyev Shohruh Shuhrat o'g'li</i>	
Maktabgacha ta'lim tashkilotlarida rivojlantiruvchi markazlar integratsiyasini ta'minlash metodikasi.....	86
<i>Qahhorova Sevara Alimardonovna</i>	
O'quvchi-yoshlarni virtual olam ta'siridan himoya qilishning nazariy asoslari.....	90
<i>Isayeva Gulii Parpiyevna, Ravshanov Umidjon Abdiqodir o'g'li</i>	

Boshlang'ich sinf o'quvchilarida matematik tafakkurni oshirishda mantiqiy masalalarning o'rni	93
<i>Xilvatova Go'zal Sultonovna</i>	
Pedagogika tarixini o'qitishda talabalarda tarixiy tafakkurni rivojlantirish	97
<i>Jurayev Bobomurod Tojiyevich</i>	
Bolalarda ona tilida tinglash hissini rivojlantirish usullari	101
<i>Nurmatova Muxlisa Akmal qizi</i>	
Raqamli texnologiyalar yordamida ingliz tilini o'qitish samaradorligini oshirish (Kahoot, Quizlet va Moodle platformalari misolida)	106
<i>Yusupova Shahnoza Abduxafizovna</i>	
Sport maktablarida 16–18 yoshli nayza uloqtiruvchi sportchi-qizlarda portlovchi kuchni rivojlantirish	111
<i>Tursunova Surayyo Botir qizi</i>	
Umumiy o'rta ta'lim muassasalarida pedagog kadrlarning uzluksiz kasbiy rivojlanishini ta'minlashda "Kasbiy rivojlanish kuni" va "Kasbiy rivojlanish soati" tadbirlari: amaliyot tahlili	115
<i>Gaffarov Azizjon Muhammadsaidovich</i>	
Maktabgacha ta'lim tashkiloti direktorlarining faoliyatini samarali tashkil etishning nazariy jihatlarini (Learning outcomes) asosida	124
<i>Rabbimova Shaxnoza Soyib qizi</i>	
Bo'lg'usi o'qituvchilarda axloqiy madaniyat fazilatlarini qaror toptirishning pedagogik mexanizmlari	128
<i>G'aniyeva Sayyora Saidmurod qizi</i>	
Yengil atletikachilarning musobaqa jarayonida tibbiy-pedagogik monitoringini takomillashtirish	132
<i>Mamadaliyev Abror Akbarjonovich</i>	
Sun'iy intellekt yordamida rus tilini o'qitish va uning samaradorligi	137
<i>Yagafarova Nazilya Rafailovna, Nazarov Sardor, Onorboyev Kamronbek</i>	
O'quvchilarda ilmiy dalillarni tahlil qilish va xulosa chiqarish kompetensiyasini rivojlantirish metodikasi	142
<i>Baymurotova Mukaddas Xamdorovna</i>	
Ilmiy muxokamalarda pragmatik kompetentlikning roli	150
<i>Eshbo'riyeva Aziza Muhiddinovna</i>	
Talabalarda kognitiv-pragmatik kompetensiyalarni rivojlantirish metodikasini takomillashtirishning mazmuni	155
<i>To'rabekova Aziza Mirzabek qizi</i>	
Maktabgacha yoshdagi bolalarda motivatsiyani shakllantirishda interaktiv metodlarning o'rni	159
<i>Qamchibekova Roziyaxon Xasanboy qizi</i>	
Проблема разграничения понятий "концепт" и "понятие" в современной лингвистике: лингвосомиотический и когнитивно-дискурсивный анализ	164
<i>Якунина Ангелина Алишеровна</i>	
Sun'iy intellekt texnologiyalari asosida amaliy bezak san'ati naqsh elementlarini raqamli qayta ishlash va arxivlashtirish	169
<i>Jabbarov Rustam Ravshanovich</i>	
Bo'lajak ingliz tili o'qituvchilarining yozuv kompetensiyasini rivojlantirishda Design Thinking texnologiyasining metodik imkoniyatlari	176
<i>Amanbayeva Oydin Urazali qizi</i>	
Tez qalamchizgi mashqlarida psixologik-pedagogik yondashuvlarning ahamiyati	181
<i>Suyunov Navro'z Alisher o'g'li</i>	
Innovatsion yondashuv orqali bo'lajak tasviriy san'at o'qituvchilarining metodik tayyorgarligini rivojlantirish konsepsiyasi	186
<i>Xalilov Lenar Shevketovich</i>	
Tarbiya fani asosida o'quvchilarda huquqiy kompetentlikni rivojlantirish imkoniyatlari	190
<i>Jumanova Xafiza Xoliqulovna</i>	
Samarqand arxitektura-qurilish instituti va shahar infratuzilmasi rivojlanishi o'rtasidagi bog'liqlik (1950–1990-yillar)	195
<i>Abulqosimova Dildora Asrorovna, O'ralov Sodiqjon</i>	
Rivojlanishida nuqsoni bor bolalar ta'limida ikkilamchi cheklovlarni kamaytiruvchi ta'lim texnologiyalari	199
<i>Qo'ziyeva Shahnoza Muhammadsoli qizi</i>	

MUNDARIJA СОДЕРЖАНИЕ CONTENTS	O'quvchilarda milliy g'oya va mafkurani rivojlantirishda mumtoz musiqaning o'rni va ahamiyati ..... 202 Baymanova Feruza Abralovna
	Ommaviy jismoniy tarbiya va sport mashg'ulotlarini tashkil etishning pedagogik asoslari ..... 207 Xayitova Ulfatoy Tursunovna
	Yuqori sinf o'quvchilarida ijtimoiy faollikni shakllantirishning pedagogik mexanizmlari ..... 211 Turg'unboev Sirojiddin Faxriddinovich
	Muhandislik ta'limida Bernulli va Puasson taqsimotlarini texnologik jarayonlar misolida o'qitish metodikasi... 216 Qo'ziboyeva Nozima Yoqubjon qizi, Maxmanazarov Sardor Toirjon o'g'li, Saydullayev Asadbek Xayrullo o'g'li
	Психолого-педагогические основы обучения теме “производная” в курсе алгебры и начал анализа президентской школы ..... 225 Шахноза Холмуродова Зоир кизи
	O'qish savodxonligi darslarida Bloom taksonomiyasi va 4K kompetensiyalarining integrativ modeli ..... 234 Farsaxonova Mastura Jalol qizi
	Maktabgacha ta'lim tashkilotlarida ta'lim sifatini baholash mezonlari va monitoring tizimini takomillashtirish: indikatorlar asosidagi boshqaruv modeli ..... 241 Jo'rayeva Dilrabo Kamoliddin qizi
	Maxsus mashqlar yordamida start tezligini oshirish metodikasi ..... 244 Sitora Elova Axmatqulovna, Panjiyeva Gulzoda Eshdaviyat qizi
	Amudaryo foreli (<i>Salmo trutta oxianus</i>) O'zbekiston hududida tarqalishi va ekologiya ta'siri..... 248 Xaqberdiyeva Shoira Tursunaliyevna, Xolmo'minova Sevinch Sirojiddinova, Qurbonazarova Marjona Zokirovna
	Suv va quruqlik muhitiga moslashgan amfibiyalarda adaptatsiya xususiyati ..... 251 Xaqberdiyeva Shoira Tursunaliyevna, Axmamatova Feruza Shamsiddin qizi, Qo'ldoshova Ruxshona Navro'z qizi
	O'zbekistonda tarqalgan kaptarsimonlar xilma-xilligi, ularni tarqalishi, biologik xususiyatlari va amaliy ahamiyati ..... 255 Xaqberdiyeva Shoira Tursunaliyevna, Xolmo'minova Jasmina Baxtiyor qizi, Saidova Dilnoza Rustamovna
	Surxondaryo viloyatidagi qo'lqanotlilar turlarining morfologik tasnifi va hududiy farqlari ..... 259 Xaqberdiyeva Shoira Tursunaliyevna, Yarashova Sarvara Islomovna, Bahromova Shahzoda Abduqodirovna
	Игровые технологии как средство активизации коммуникативной деятельности учащихся на занятиях по русскому языку ..... 267 Халикова Гульбахор Исановна
	Yoshlarni pedagogik kasbga yo'naltirish ishlarini o'rganishning konseptual va metodologik asoslari ..... 270 Matkarimova Muxabbat Abuovna
	O'qish savodxonligini baholovchi topshiriqlar turlari ..... 277 Rasulova Mushtariybonu
	Qoraqalpog'istonning shimoliy tumanlaridagi bolalarda tashqi nafas olish tizimi xususiyatlari ..... 281 Orazbaeva Navbaxor Mratbaevna
	“Kompyuter tarmoqlari” fanini o'qitishda dasturiy-didaktik vositalardan foydalanish ..... 285 Muqimov Shahzodbek Ixtiyor o'g'li
	Yangi O'zbekiston: yangilanish va taraqqiyot omillari (Qashqadaryo viloyati misolida)..... 288 Shomirzayev Maxmatmurod Xuramovich, Safarova Sevara Saloxiddinovna
	Raqamli ta'lim strategiyalaridan foydalanib o'qish samaradorligini oshirish ..... 294 Narzullayeva Gulzira Xayrullo qizi, Abdusottarova Farog'at Olimjon qizi
	Oliy ta'limda “Zoologiya” kursini innovatsion pedagogik texnologiyalar asosida o'qitish metodikasini takomillashtirish (“umurtqali hayvonlar” misolida)..... 299 Xonnazarova Mamlakat To'lqinovna
	Oliy ta'lim muassasalarida ommaviy sportni rivojlantirish strategiyalari ..... 303 Xudoyberganov Javlonbek Soatboy o'g'li
	Accommodating a Teenage English Learner With Tourette-Related Stammering in Uzbekistan State Multilevel Test Preparation: A Single-Case Study ..... 307 Yulduz Sultanova
	Yengil atletikada to'siqlar osha yugurish texnikasini takomillashtirish va o'rgatish uslubiyati ..... 313 Chariyev Ulug'bek Abdujabbarovich, Radjabov Jaxongir Furkatovich

The Interaction of Language and Culture in Intercultural Conflict Communication	317
Gulnoza Khushnazarova	
O'smir shaxsida o'zini o'zi tushunish psixologik muammo sifatida.....	321
Mahmudov Abdurasul	
O'quvchilar nutqida milliy-madaniy leksik birliklarni qo'llashga o'rgatishda semantikashtirish	325
Tursunova Javhar Bakir qizi	
Kompetensiyaviy yondashuv asosida boshlang'ich ta'limda matematik madaniyatni shakllantirish: Qori Niyoziy merosi asosida.....	329
Axmedova Nargiza Toychibekovna	
A2 darajadagi o'quvchilarda kommunikativ ko'nikmalarni rivojlantirishda adaptiv yondashuvning roli	333
Nezametov Zuxra Axmadovna	
Bo'lajak o'qituvchilarda pedagogik kasbga ijodiy munosabatni tarbiyalashning nazariy asoslari.....	336
Axmatov Ibrohimjon Furqat o'g'li	
Voyaga yetmaganlar profilaktikasida maktab, oila va mahalla hamkorligining zamonaviy holati va diagnostikasi	340
Japparbergenova Indira Bayramovna	
Yuqori sinf o'quvchilarining ijtimoiy va intellektual kompetensiyalarini rivojlantirishni pedagogik tizimini takomillashtirish	344
Amankosova Dinara Gabitovna	
Innovatsion usullar vositasida maktabgacha yoshdagi duduqlanuvchi bolalar nutqini rivojlantirish.....	348
Mamatova Aziza Bo'riboyevna	
Dzyudoning olimpiya o'yinlaridagi o'rni va ahamiyati	353
Jaxongir O'razbayev Temur o'g'li	
Umumta'lim maktab o'quvchilarida milliy va umuminsoniy qadriyatlarga integratsiyalashgan harbiy tarbiyaning ilmiy-nazariy asoslari.....	356
A'zamov Inom Salimjonovich	
The Role of Digital Platforms in Developing Students' Independent Learning Competency.....	360
Jo'rayeva Zamira Ishmuminovna, Uraqova Shaxlo Turdiyevna	
Shaxsiy ta'lim trayektoriyasi tushunchasining pedagogik-psixologik mohiyati	365
Toshpo'latov Olim Panjiyevich	
"Ilk qadam" davlat o'quv dasturi asosida maktabgacha ta'lim tashkilotlarida faoliyat markazlarining ta'lim jarayonlarini tashkil etish	370
Bektemirova Asilabonu Akmal qizi	
Kreativ ta'lim texnologiyalari asosida talabalarda innovatsion kompetensiyalarni shakllantirish metodikasini takomillashtirish	374
Sariboyev Nurali Abdunazarovich	
Bolalarning tanqidiy fikrlashini rivojlantirishga ta'sir etuvchi omillar va yosh xususiyatlari	378
Erkinboyev Muhammadqodir Nodirbek o'g'li	
Tasviriy san'at darslarida eshitishda nuqsoni bo'lgan o'quvchilarning badiiy-ijodiy qobiliyatlarini rivojlantirish.....	383
Xushvaqtov Abror Doniyor o'g'li	
Raqamli ta'lim muhitida zamonaviy o'qitish metodlari va interaktiv texnologiyalardan foydalanishning pedagogik imkoniyatlari	387
Murodova Dilafro'z Matmurod qizi, Sattarova Bibijon Muzaffar qizi, Bekmurodova Muhayyo Uralbayevna	
Kredit-modul tizimida o'quv-me'yoriy hujjatlarni takomillashtirish borasidagi milliy va xorijiy tajribalar	391
Aralova Maxsuma Abdurahmonovna	
Yuqori sinf o'quvchilariga chet til o'qitish va o'rgatishda motivatsiyaning o'rni xususida.....	396
Atadjanova Shaxnoz Abbasovna, Ismoilova Feruza Salimjon qizi	
Maktabgacha yoshdagi bolalar nutqini rivojlantirishda innovatsion metodlar	400
Axmedova Fayziniso Otabek qizi	
Bo'lajak pedagoglarning uzluksiz amaliy faoliyatida professional salohiyatini rivojlantirish yo'llari	403
Habibullayeva Muxlisaxon Yorqinjon qizi	

Innovatsion yondashuv asosida bo'lajak texnologiya o'qituvchilarining PR kompetensiyasini rivojlantirish metodikasi.....	406
<i>J. B. Jumabayev</i>	
Raqamli pedagogika sharoitida interfaol ta'lim metodlari asosida bo'lajak o'qituvchilarning kasbiy kompetentligini shakllantirish.....	412
<i>Jumaniyozova Donoxon Olimboyevna, Bekmuratova Muhayyo Uralbayevna</i>	
Biologiya ta'lim jarayonida ilg'or hamda zamonaviy pedagogik texnologiyalarni samarali qo'llash.....	416
<i>Mo'minov Dilshod Yaxshiboy o'g'li</i>	
Oliy ta'limda masofaviy ta'limning pedagogik-psixologik xususiyatlari	420
<i>Mutalibova Muqaddasxon Abdunabi qizi</i>	
Maktabgacha yoshdagi bolalarda raqamli platformalar orqali kiberxavfsizlik madaniyatini shakllantirish	423
<i>Nazarmatova Dilshoda Umarali qizi, Saminjonova Sevaraxon Axmadjon qizi, Abdihakimova Muqaddas Fahridinova, Matsapayeva Nigora Satbay qizi</i>	
Bo'lajak boshlang'ich sinf o'qituvchilarining etnopedagogik kompetentligini shakllantirishda milliy hunarmandchilik va xalq amaliy san'atining didaktik imkoniyatlari	428
<i>Pardayeva Gulchexra Safarovna</i>	
Maktabgacha yoshdagi bolalarning bilish kompetensiyasini rivojlantirishning pedagogik asoslari	432
<i>Qipchaqova Sevinchxon Farxodjon qizi</i>	
Maktabgacha ta'lim boshqaruvida ERP tizimlarini integratsiyalashning proaktiv modeli.....	436
<i>Raxmatillayev Oyatillo Zikrillayevich</i>	
Maktabgacha ta'limda rivojlantiruvchi markazlarni tashkil etish va loyihalashtirish.....	439
<i>Sadikova Shoista Akbarovna, Yangiboyeva Salomat Samandarovna, Yangiboyeva Sevinch Samandarovna</i>	
Milliy hunarmandchilik buyumlarini yasash orqali o'quvchilarning ijodkorligini rivojlantirish	442
<i>Xayitov Jonibek Xolboboyevich, Nabijonova Nilufar Nabijon qizi</i>	
Futbol o'yinida to'pga kalla bilan zarba berish.....	446
<i>Xolmaxmatov Boburjon Musurmon o'g'li</i>	
Сравнительно-типологический анализ юмора и гуманизма в творчестве Гафура Гуляма и Марка Твена.....	451
<i>Абдумунинова Махлиё</i>	
Особенности фонетико-фонематической речи (качественные и количественные) у младших школьников с речевыми расстройствами.....	453
<i>Заирова Н. Б.</i>	

OLIV TA'LIMDA MASOFAVIY TA'LIMNING PEDAGOGIK- PSIXOLOGIK XUSUSIYATLARI

Mutalibova Muqaddasxon Abdunabi qizi

Andijon davlat pedagogika instituti pedagogika yo'nalishi
2-kurs magistranti

ORCID: 0009 0005 2812 4018

Annotatsiya: Mazkur maqolada oliy ta'lim tizimida masofaviy ta'limning pedagogik hamda psixologik jihatlari kompleks tarzda tahlil qilinadi. Masofaviy ta'lim zamonaviy ta'lim shakllaridan biri sifatida talabalarda mustaqil bilim olish, o'z faoliyatini boshqarish va raqamli kompetensiyalarni shakllantirishda muhim omil bo'lib xizmat qilishi asoslab berilgan. Tadqiqotda masofaviy ta'lim samaradorligiga ta'sir etuvchi asosiy omillar – axborot-kommunikatsiya texnologiyalaridan foydalanish darajasi, interfaol metodlarning qo'llanilishi, o'quv motivatsiyasi hamda psixologik moslashuv jarayonlari chuqur o'rganilgan. Olingan natijalar asosida masofaviy ta'limni takomillashtirishga qaratilgan ilmiy va amaliy tavsiyalar ishlab chiqilgan.

Kalit so'zlar: masofaviy ta'lim, pedagogik yondashuv, psixologik omillar, raqamli kompetensiya, motivatsiya, mustaqil ta'lim.

Abstract: This article explores the pedagogical and psychological dimensions of distance learning within higher education. Distance education is viewed as an innovative mode of learning that fosters students' autonomy, self-regulation, and digital literacy. The study examines key factors influencing its effectiveness, including the integration of ICT, the use of interactive teaching strategies, student motivation, and psychological adaptation. Based on the findings, a set of practical recommendations is proposed to enhance the quality and efficiency of distance education.

Key words: distance learning, pedagogy, psychological factors, digital education, motivation.

Аннотация: В статье рассматриваются педагогические и психологические аспекты дистанционного обучения в системе высшего образования. Дистанционное обучение интерпретируется как инновационная форма образования, способствующая формированию у студентов навыков самостоятельной работы, саморегуляции и цифровой грамотности. Особое внимание уделено факторам, влияющим на результативность обучения, включая использование информационно-коммуникационных технологий, уровень мотивации и процессы психологической адаптации обучающихся. На основе проведенного анализа предложены практические рекомендации по совершенствованию системы дистанционного образования.

Ключевые слова: дистанционное обучение, педагогический подход, психология обучения, цифровое образование, мотивация.

KIRISH

Bugungi kunda globallashuv jarayonlari va raqamli texnologiyalarning jadal rivojlanishi ta'lim tizimiga sezilarli ta'sir ko'rsatmoqda. Ayniqsa, oliy ta'lim muassasalarida ta'lim jarayonini tashkil etish usullari tubdan yangilanib, an'anaviy yondashuvlar bilan bir qatorda masofaviy ta'lim shakllari keng qo'llanilmoqda. So'nggi yillarda yuzaga kelgan pandemiya sharoiti ushbu jarayonni tezlashtirib, masofaviy ta'limni vaqtinchalik choradan barqaror ta'lim modeliga aylantirdi.

Masofaviy ta'limning muhim jihatlardan biri uning moslashuvchanligidir. Talabalar o'quv materiallarini o'zlari uchun qulay vaqtda va individual tezlikda o'zlashtirish imkoniyatiga ega bo'ladilar. Biroq, bunday erkinlik talabalardan yuqori darajadagi mas'uliyat, o'zini boshqarish va mustaqil fikrlashni talab etadi. Shu bilan birga, ta'lim sifati faqat texnologik vositalarga bog'liq emas.

Pedagogik yondashuvlar va psixologik omillar ham muhim rol o'ynaydi. Shu sababli masofaviy ta'limni samarali tashkil etish uchun uning pedagogik va psixologik xususiyatlarini chuqur o'rganish dolzarb vazifa hisoblanadi. Mazkur tadqiqotning asosiy maqsadi oliy ta'limda masofaviy ta'lim jarayonining pedagogik va psixologik jihatlari tahlil qilish hamda uning samaradorligini oshirishga qaratilgan takliflar ishlab chiqishdan iborat.

MAVZUGA OID ADABIYOTLAR SHARHI

Masofaviy ta'lim nazariyasi ko'plab xorijiy va mahalliy olimlar tomonidan tadqiq etilgan. Xususan, Anderson va Dron masofaviy ta'lim rivojlanishini texnologik evolyutsiya bilan bog'liq holda tahlil qilib, zamonaviy bosqichda interaktivlik va individuallashtirish ustuvor ahamiyat kasb etishini ta'kidlaydi.

Bruner va Piaget tomonidan ishlab chiqilgan konstruktivistik yondashuvga ko'ra, bilimlar tayyor shaklda berilmaydi, balki o'quvchi tomonidan faol ravishda shakllantiriladi. Ushbu yondashuv masofaviy ta'limning mazmuniga to'liq mos keladi, chunki bunda talaba markaziy o'rinni egallaydi.

Vygotskiy esa o'quv jarayonida ijtimoiy muhit va muloqotning ahamiyatiga urg'u beradi. Masofaviy ta'lim sharoitida bu omil turli onlayn platformalar, forumlar va guruhli ishlanmalar orqali ta'minlanadi. Zamonaviy tadqiqotlar shuni ko'rsatadiki, masofaviy ta'lim nafaqat muqobil, balki samarali va istiqbolli ta'lim modeli sifatida qaralmoqda.

TADQIQOT METODOLOGIYASI

Tadqiqot mazmunan yaxlit va tizimli yondashuv asosida tashkil etilib, unda bir nechta metodologik yo'nalishlar uyg'un holda qo'llanildi. Jumladan, shaxsga yo'naltirilgan yondashuv orqali ta'lim oluvchining individual xususiyatlari va ehtiyojlari inobatga olindi, konstruktivistik yondashuv asosida esa bilimlarning faol o'zlashtirilishi jarayoni tahlil qilindi. Shu bilan birga, faol o'qitish modeli talabalarning o'quv jarayonidagi ishtirokini faollashtirishga xizmat qildi, axborot-kommunikatsiya texnologiyalariga asoslangan yondashuv esa zamonaviy raqamli vositalardan samarali foydalanishni ta'minladi.

Mazkur metodologik asoslar doirasida tadqiqot jarayonida nazariy tahlil, taqqoslash, kuzatuv, so'rovnoma hamda eksperimental elementlardan iborat ilmiy usullar majmuasi qo'llanildi. Tadqiqot obyekti sifatida oliy ta'lim muassasalarida tashkil etilayotgan masofaviy ta'lim jarayoni tanlab olindi, predmet sifatida esa ushbu jarayonning pedagogik hamda psixologik xususiyatlari o'rganildi.

TAHLIL VA NATIJALAR

Masofaviy ta'limning pedagogik samaradorligi ko'p jihatdan o'qitish metodlariga bog'liq. Ushbu ta'lim shakli individual yondashuvni kengroq ta'minlash imkonini beradi. Talabalar o'z ehtiyojlari va imkoniyatlariga mos ravishda o'quv jarayonida ishtirok etadilar. Shuningdek, interfaol metodlarning qo'llanilishi ta'lim sifatini oshiradi. Masalan, muhokamalar, testlar, virtual loyihalar va guruhli topshiriqlar talabalarni faol ishtirok etishga undaydi. Bundan tashqari, masofaviy ta'lim mustaqil o'rganish madaniyatini shakllantiradi. Talaba turli manbalar bilan ishlash orqali bilimlarni mustaqil ravishda egallaydi.

Masofaviy ta'limning psixologik xususiyatlari o'zining murakkabligi va ko'p qirraliligi bilan ajralib turadi. Ushbu ta'lim shaklida talabalardan yuqori darajadagi ichki motivatsiya, o'zini o'zi nazorat qilish hamda vaqtni samarali boshqarish ko'nikmalari talab etiladi. Bunday sharoit, bir tomondan, talabalarda mustaqillikning ortishiga, o'z faoliyatini mustaqil rejalashtirish va boshqarish malakalarining shakllanishiga, shuningdek, individual rivojlanish imkoniyatlarining kengayishiga xizmat qiladi. Biroq, masofaviy ta'limning ayrim salbiy jihatlari ham mavjud bo'lib, ular orasida ijtimoiy aloqalarning cheklanishi, o'quv motivatsiyasining pasayish ehtimoli hamda diqqatning tez chalg'ishi kabi omillar kuzatiladi. Shu sababli masofaviy ta'lim jarayonida talabalarning psixologik holatini qo'llab-quvvatlash, ularning motivatsiyasini barqaror saqlash va samarali o'qish muhitini yaratishga qaratilgan tizimli yondashuvni yo'lga qo'yish muhim ahamiyat kasb etadi.

O'tkazilgan tahlillar natijalari masofaviy ta'lim jarayonining bir qator muhim jihatlari ochib berdi. Jumladan, respondentlarning aksariyati ushbu ta'lim shaklini qulay va moslashuvchan deb baholagan bo'lsa, talabalar orasida mustaqil o'rganish ko'nikmalarining sezilarli darajada rivojlanganligi kuzatildi. Shu bilan birga, ayrim holatlarda o'quv motivatsiyasining pasayishi ham qayd etilib, bu omil masofaviy ta'limning psixologik jihatlari bilan bevosita bog'liqligi aniqlandi. Tadqiqot davomida, ayniqsa, interfaol platformalar va raqamli vositalardan samarali foydalangan guruhlarda talabalar faolligining yuqoriroq bo'lgani, ularning o'quv jarayoniga nisbatan qiziqishi va jalb etilish darajasi oshgani kuzatildi.

Mazkur natijalar asosida shuni ta'kidlash mumkinki, masofaviy ta'lim samaradorligi faqat zamonaviy texnologiyalar mavjudligi bilan belgilanmaydi, balki pedagogik va psixologik yondashuvlarning o'zaro uyg'unligi bilan chambarchas bog'liqdir. Ta'lim jarayonida o'qituvchining roli ham sezilarli darajada o'zgarib, u an'anaviy bilim beruvchi subyekt sifatidan ko'ra ko'proq yo'naltiruvchi, maslahat beruvchi va o'quv jarayonini tashkil etuvchi fasilitator sifatida namoyon bo'ladi. Shu jihatdan samarali natijalarga erishish uchun o'qituvchi va talaba o'rtasidagi hamkorlikni mustahkamlash, interfaol metodlardan keng foydalanish hamda talabalarning ichki motivatsiyasini qo'llab-quvvatlash muhim ahamiyat kasb etadi.

XULOSA VA TAVSIYALAR

Tadqiqot natijalariga tayangan holda masofaviy ta'lim tizimining o'ziga xos jihatlari va imkoniyatlarini umumlashtirish mumkin. Avvalo, ushbu ta'lim shakli talabalarda mustaqil o'rganish ko'nikmalarini shakllantirish va rivojlantirishda muhim o'rin tutishi aniqlandi. Shuningdek, axborot-kommunikatsiya texnologiyalaridan samarali foydalanish ta'lim jarayonining sifatini oshirishga xizmat qilishi, o'quv materiallarini o'zlashtirishni yanada qulay va samarali tashkil etishga imkon yaratishi kuzatildi. Tadqiqot davomida psixologik omillarning ham alohida ahamiyatga ega ekani, xususan, talabalarning ichki motivatsiyasi ta'lim samaradorligini belgilovchi asosiy omillardan biri ekanligi isbotlandi.

Shu bilan birga, olingan natijalar asosida masofaviy ta'limni yanada takomillashtirishga qaratilgan bir qator amaliy tavsiyalar ishlab chiqildi. Jumladan, ta'lim jarayonida interfaol metodlardan keng foydalanish talabalar faolligini oshirish va ularni o'quv jarayoniga jalb etishda muhim vosita bo'lib xizmat qiladi.

Bundan tashqari, talabalarning psixologik holatini qo'llab-quvvatlash maqsadida maxsus psixologik xizmatlarni rivojlantirish zarur. O'qituvchilarning zamonaviy raqamli texnologiyalar bilan ishlash kompetensiyalarini oshirish ham muhim yo'nalishlardan biri hisoblanadi, chunki bu ta'lim sifatiga bevosita ta'sir ko'rsatadi. Shu bilan birga, an'anaviy va masofaviy ta'lim elementlarini uyg'unlashtirgan aralash (blended learning) modelni joriy etish ta'lim jarayonining samaradorligini yanada oshirishga xizmat qiladi.

Tadqiqot yakunlari masofaviy ta'limning zamonaviy oliy ta'lim tizimidagi ahamiyatini yana bir bor tasdiqladi. Xususan, ushbu ta'lim shakli talabalarning mustaqil bilim olishga bo'lgan ehtiyojini qondirish bilan birga, ularda o'zini o'zi boshqarish, mas'uliyatni his etish va individual rivojlanishga intilish kabi muhim kompetensiyalarni shakllantirishi aniqlandi. Shu bilan birga, axborot-kommunikatsiya texnologiyalarining ta'lim jarayoniga keng joriy etilishi bilimlarni yetkazish va o'zlashtirish samaradorligini sezilarli darajada oshirishi, ta'limni yanada interfaol va qiziqarli qilish imkonini berishi kuzatildi. Tadqiqot jarayonida psixologik omillar, ayniqsa, talabalarning ichki motivatsiyasi va emotsional holati muhim rol o'ynashi, ular yetarli darajada qo'llab-quvvatlanmasa, ta'lim natijalariga salbiy ta'sir ko'rsatishi mumkinligi ham qayd etildi. Mazkur xulosalardan kelib chiqib, masofaviy ta'lim tizimini takomillashtirish bo'yicha bir qator amaliy tavsiyalar ilgari surildi.

Avvalo, ta'lim jarayonida interfaol va innovatsion metodlarni keng qo'llash orqali talabalar faolligini oshirish maqsadga muvofiqdir. Bundan tashqari, oliy ta'lim muassasalarida talabalarga psixologik yordam ko'rsatish tizimini yanada rivojlantirish, ularning motivatsiyasini qo'llab-quvvatlash va stress holatlarini kamaytirishga xizmat qiladi. O'qituvchilarning raqamli kompetensiyalarini muntazam ravishda oshirib borish ham dolzarb vazifalardan biri bo'lib, bu ularning zamonaviy ta'lim texnologiyalaridan samarali foydalanishiga zamin yaratadi. Shu bilan birga, an'anaviy va masofaviy ta'limning afzalliklarini birlashtirgan aralash (blended learning) modelni joriy etish orqali ta'lim sifatini yanada yuqori bosqichga ko'tarish mumkin.

Foydalanilgan adabiyotlar ro'yxati:

1. Anderson, T., & Dron, J. (2011). Three Generations of Distance Education Pedagogy. *International Review of Research in Open and Distance Learning*.
2. Bruner, J. (1966). *Toward a Theory of Instruction*. Cambridge, MA: Harvard University Press.
3. Piaget, J. (1970). *Psychology of the Child*. New York: Basic Books.
4. Vygotsky, L. S. (1983). *General Psychology*. Moscow: Pedagogika.
5. Moore, M. G., & Kearsley, G. (2012). *Distance Education: A Systems View of Online Learning*. Belmont: Wadsworth.
6. Garrison, D. R. (2017). *E-Learning in the 21st Century: A Community of Inquiry Framework for Research and Practice*. New York: Routledge.
7. UNESCO. (2023). *Digital Education Transformation: Global Perspectives*. Paris: UNESCO Publishing.
8. OECD. (2021). *The State of School Education: One Year into the COVID Pandemic*. Paris: OECD Publishing.
9. Hodges, C., Moore, S., Lockee, B., Trust, T., & Bond, A. (2020). *The Difference Between Emergency Remote Teaching and Online Learning*. *Educause Review*.
10. Siemens, G. (2005). *Connectivism: A Learning Theory for the Digital Age*. *International Journal of Instructional Technology*.
11. Toshxo'jayev, S. (2018). *Zamonaviy ta'lim texnologiyalari*. Toshkent.
12. Musurmonova, O. (2020). *Pedagogik innovatsiyalar va ta'lim sifati*. Toshkent.
13. Xoliqov, A. (2021). *Masofaviy ta'limni tashkil etish metodikasi*. Toshkent.
14. Karimov, I. (2022). *Raqamli ta'lim muhitida o'qitish texnologiyalari*. Toshkent.
15. Bozkurt, A., & Sharma, R. C. (2020). *Emergency Remote Teaching in a Time of Global Crisis*. *Asian Journal of Distance Education*.

-
- 13.00.00 Pedagogika fanlari
  - 13.00.01 Pedagogika nazariyasi. Pedagogik ta'limotlar tarixi
  - 13.00.02 Ta'lim va tarbiya nazariyasi va metodikasi (sohalar bo'yicha)
  - 13.00.03 Maxsus pedagogika
  - 13.00.04 Jismoniy tarbiya va sport mashg'ulotlari nazariyasi va metodikasi
  - 13.00.05 Kasb-hunar ta'limi nazariyasi va metodikasi
  - 13.00.06 Elektron ta'lim nazariyasi va metodikasi (ta'lim sohaları va bosqichlari bo'yicha)
  - 13.00.07 Ta'limda menejment
  - 13.00.08 Maktabgacha ta'lim va tarbiya nazariyasi va metodikasi
  - 13.00.09 Ijtimoiy pedagogika
  - 07.00.00 Tarix fanlari
  - 19.00.00 Psixologiya fanlari
  - 01.00.00 Fizika-matematika fanlari
  - 02.00.00 Kimyo fanlari
  - 03.00.00 Biologiya fanlari
  - 09.00.00 Falsafa fanlari
  - 10.00.00 Filologiya fanlari
  - 11.00.00 Geografiya fanlari

MAKTABGACHA VA MAKTAB TA'LIMI

Mas'ul muharrir: Ramzidin Ashurov

Ingliz tili muharriri: Murod Xoliyorov

Musahhih: Alibek Zokirov

Sahifalovchi va dizayner: Iskandar Islomov

2026. №5(3)

© Materiallar ko'chirib bosilganda "Maktabgacha va maktab ta'limi" jurnali manba sifatida ko'rsatilishi shart. Jurnalda bosilgan material va reklamalardagi dalillarning aniqligiga mualliflar ma'sul. Tahririyat fikri har vaqt ham mualliflar fikriga mos kelamasligi mumkin. Tahririyatga yuborilgan materiallar qaytarilmaydi.

"Maktabgacha va maktab ta'limi" jurnali 26.09.2023-yildan O'zbekiston Respublikasi Prezidenti Adminstratsiyasi huzuridagi Axborot va ommaviy kommunikatsiyalar agentligi tomonidan №C-5669363 reyestr raqami tartibi bo'yicha ro'yxatdan o'tkazilgan.
Litsenziya raqami: № 136361.

Manzirimiz: Toshkent shahar, Yunusobod tumani
19-mavze, 17-uy.